

IBM 650-tietokone löi helposti laudalta jo piirustuspöydällä ”ikäntyneen” Eskon.

tuli lähimmäksi sitä osaamista silloin.

— Epäonnistuminen oli kuitenkin suhteellisen halpa verrattuna myöhempien aikojen epäonnistumisiin, Hans Andersin naurahtaa. Nyt tietokoneet jäivät epäonnistumisen monumenteiksi. Kehityksen historiaan kuuluu myös monta epäonnistumista, koska kaikki eivät voi onnistua. Rakentamisen pitkittyessä väsyivät

myös rakentajat ja siirtyivät vähitellen muihin tehtäviin. Myös rahoittajat alkoivat kyllästyä.

Minimaalikoneajatus toi epäluotettavuusongelman

Eräs syy epäonnistumiseen lienee saksalaisten minimaalikoneajatuksessa. Saksalaiset ajoivat tietokoneen piirit äärimmilleen ja yrittivät saada

irti erilaiset toiminnot mahdollisimman pienellä laitteistolla. Näin syntyi epäluotettavuusongelmia.

Näihin aikoihin tehtiin putkitekniikalla paljon luotettaviakin tietokoneita. Olivathan esim. IBM:n 704 ja 705 putkikoneita ja ne olivat erittäin toimintavarmoja. Niissä ei yritettykään ottaa piireistä irti muuta kuin mitä niistä hyväksyttävän luotettavuuden rajoissa voitiin ottaa. Transistoritekniikka toi sitten monta etua 50-luvun lopulla. Transistorit olivat halvempia valmistaa ja ne olivat sekä nopeampia että toimintavarmempia.

Putkikoneista ensimmäinen, joka tuli Suomeen, oli IBM 650. Se asennettiin Postipankkiin ja siitä voi sanoa, että se oli erittäin luotettava putkikone, oikea työhevonen. Kun sen valmistus myöhemmin lopetettiin, niitä oli ehkä 10.000 kappaletta toiminnassa eri puolilla maailmaa.

Siemen oli kylvetty

Eskon rakentamisen kaikkein suurin hyöty oli ehkä siinä, että projektin avulla voitiin havainnollistaa tietokoneisiin liittyvää tekniikkaa, mikä innosti yrittämään uudelleen. Ensimmäiset tietokonekurssit Suomessa pidettiin juuri Eskon ohjelmoinnissa. Kuuntelemassa oli pääasiassa vakuutus- ja pankkiväkeä. — Esko-projekti kylvi siemenen, josta alan teollisuus maassamme on lähtenyt versomaan, Hans Andersin toteaa lopuksi.

SUOMEN TEKNILLINEN MUSEOYHDISTYS — TEKNISKA MUSEIFÖRENINGEN I FINLAND RY

S Ä Ä N N Ö T

1 § Nimi ja kotipaikka

Yhdistyksen nimi on Suomen Teknillinen Museoyhdistys — Tekniska Museiföreningen i Finland r.y.

Yhdistyksen kotipaikka on Helsingin kaupunki ja toiminta-alue koko maa. Yhdistys on kaksikielinen, pöytäkirjakieli on suomi.

2 § Tarkoitus

Yhdistyksen tarkoituksena on teknillisen museotoiminnan edistäminen:

- herättämällä yksityisten henkilöiden, yhteisöjen ja elinkeinoelämän kiinnostusta tekniikan museotoimintaa kohtaan,
 - tukemalla sellaisia toimenpiteitä, joiden avulla tekniikan kehitys ja mahdollisuudet voidaan esittää elävästi ja etenkin nuoria kiinnostavalla tavalla,
 - tukemalla tekniikan ja teollisuuden historian tutkimustoimintaa sekä
 - pyrkimällä osoittamaan miten Suomelle luontaisen teknologian avulla on voitu ja voidaan edelleen parantaa olosuhteita elämän laadun kohottamiseksi.
- Tarkoituksensa toteuttamiseksi yhdistys pitää yhteyttä tekniikkaa esitteleviin museoihin ja muihin vastaaviin laitoksiin kotimaassa ja ulkomailla, järjestää seminaari-,

kokous- ja muita vastaavanlaisia tilaisuuksia, antaa lausuntoja, tekee aloitteita ja esityksiä sekä harjoittaa julkaisu-toimintaa.

3 § Jäsenet

Yhdistyksen jäseneksi voi päästä tekniikan museotoiminnan edistämisestä kiinnostunut henkilö tai oikeuskelpoinen yhteisö, jonka yhdistyksen johtokunta jäseneksi hyväksyy.

Yhdistyksen jäsenet ovat vuosijäseniä, kannattajajäseniä ja kunniajäseniä. Aikaisempien vakinaisten jäsenten asema säilyy entisellään.

Kannattajajäseneksi voi liittyä oikeuskelpoinen yhteisö tai henkilö, joka tahtoo tukea ja edistää yhdistyksen toimintaa sekä maksaa vuosikokouksen määräämän jäsenmaksun.

Kunniajäseneksi voi vuosikokous johtokunnan esityksestä kutsua yhdistyksen tarkoituksella edistäneen Suomen tai ulkomaan kansalaisen, jolle yhdistys tällä tavoin haluaa osoittaa erikoista tunnustusta.

Jäsen voi erota yhdistyksestä ilmoittamalla siitä kirjallisesti yhdistyksen johtokunnalle tai sen puheenjohtajalle tai suullisesti yhdistyksen kokouksen pöytäkirjaan merkittäväksi.

Jäsen, joka toimii vastoin yhdistyksen sääntöjä tai muuten toiminnallaan vahingoittaa yhdistystä tai toimii kunnian vastaisesti johtokunta voi erottaa yhdistyksestä.

4 § Jäsenmaksut

Vuosijäsen ja kannattajajäsen suorittaa yhdistykselle vuosittain vuosikokouksen määräämän jäsenmaksun johtokunnan lähemmin määräämän aikana. Kannattajajäsenen jäsenmaksu on vähintään kymmenkertainen vuosijäsenen jäsenmaksuun nähden. Johtokunta voi sairauden tai työkyvyttömyyden vuoksi anomuksesta vapauttaa vuosijäsenen yhdistyksen jäsenmaksuvelvollisuudesta.

5 § Johtokunta

Yhdistyksen asioita hoitaa vuosikokouksen valitsema johtokunta, johon kuuluu puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä vähintään kuusi ja enintään kaksitoista muuta jäsentä.

Johtokunta kutsuu tarpeelliset toimikunnat ja toimihenkilöt. Johtokunta voi kutsua sopivia henkilöitä toimimaan eri paikkakunnilla yhdysmiehinä yhdistyksen tarkoituksen hyväksi.

Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valitaan vuodeksi kerrallaan. Muut johtokunnan jäsenet valitaan kahdeksi vuodeksi siten, että heistä vuosittain puolet on erovuorossa. Ensimmäisenä vuotena erovuoro määräytyy arvan perusteella. Erovuorossa olevat jäsenet voidaan valita uudelleen.

6 §

Johtokunta kokoontuu puheenjohtajan kutsusta tai kun vähintään kolme johtokunnan jäsentä sitä haluaa.

Johtokunta on päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja sekä vähintään puolet johtokunnan jäsenistä on saapuvilla.

Johtokunnan kokouksissa ratkaistaan asiat yksinkertaisella äänen enemmistöllä. Äänen mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni.

7 §

Johtokunnan tehtävänä on:

- 1) johtaa yhdistyksen toimintaa sen tarkoituksien toteuttamiseksi
- 2) edustaa yhdistystä, tehdä yhdistyksen puolesta sitoumuksia, mikäli ne eivät kuulu yhdistyskokouksille sekä esiintyä yhdistyksen puolesta kantajana ja vastajana
- 3) kutsua yhdistys kokouksiin ja valmistella niissä käsiteltävät asiat
- 4) toimeenpanna yhdistyksen kokouksen tekemät päätökset
- 5) vastata yhdistyksen rahavarojen ja muun omaisuuden hoitamisesta sekä jäsenmaksujen perimisestä
- 6) valita yhdistykselle ja sen eri elimille tarpeelliset toimihenkilöt ja toimikunnat sekä määrätä heidän palkkionsa talousarvion rajoissa
- 7) päättää jäseneksi ottamisesta ja jäsenyydestä erottamisesta sekä pitää jäsenluetteloa
- 8) laatia yhdistyksen toiminta- ja tilikertomukset
- 9) laatia ehdotus yhdistyksen toimintasuunnitelmaksi ja talousarvioksi sekä
- 10) hoitaa muut yhdistystä koskevat juoksevat asiat.

8 § Vuosikokous

Yhdistyksen vuosikokous pidetään viimeistään huhtikuun kuluessa johtokunnan lähemmin määräämän aikana ja määräämässä paikassa. Ylimääräisiä kokouksia pidetään milloin johtokunta niin päättää tai kun vähintään 1/10 jäsenistä sitä kirjallisesti nimetyn asian vuoksi johtokunnalta pyytää.

Kutsu yhdistyksen kokouksiin on julkaistava vähintään kymmenen päivää aikaisemmin ainakin yhdessä suomenkielisessä ja yhdessä ruotsinkielisessä pääkaupungissa ilmestyvässä sanomalehdessä tai ilmoitettava kirjallisesti yhdistyksen jäsenille.

Yhdistyksen kokouksessa on kullakin läsnäolevalla jäsenellä yksi ääni.

9 §

Vuosikokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

- 1) todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
- 2) valitaan kokouksen puheenjohtaja, sihteeri, kaksi pöytäkirjantarkastajaa ja muut kokousvirkillijät
- 3) esitetään johtokunnan laatima yhdistyksen toimintakertomus sekä yhdistyksen tilit ja tilintarkastajien niistä antama lausunto
- 4) päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä
- 5) käsitellään kuluvan vuoden toimintasuunnitelma ja vahvistetaan talousarvio sekä määrätään jäsenmaksujen suuruus
- 6) valitaan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja sekä muut johtokunnan jäsenet erovuoroisten tilalle
- 7) valitaan kaksi tilintarkastajaa ja kaksi varatilintarkastajaa tarkastamaan kuluvan vuoden tilejä
- 8) määrätään ne sanomalehdet, joissa kokouskutsut julkaistaan

9) käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat

10 §
Tilit

Yhdistyksen tilikausi on kalenterivuosi.
Yhdistyksen tilit ja muut hallintoa koskevat asiakirjat on vähintään yhtä kuukautta ennen vuosikokousta jätettävä tilintarkastajille, joiden tulee antaa tarkastuskertomuksensa johtokunnalle kahden viikon kuluessa.

11 §
Nimen kirjoittaminen

Yhdistyksen nimen kirjoittavat puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, sihteeri ja taloudenhoitaja kaksi yhdessä taikka johtokunnan valitsevat toimihenkilöt tavalla, jonka johtokunta erikseen määrää.

12 §
Sääntöjen muuttaminen

Päätökseen, joka tarkoittaa näiden sääntöjen muuttamista tai yhdistyksen purkautumista, vaaditaan vähintään 3/4 äänestyksessä annetuista äänistä kahdessa peräkkäisessä vähintään kahden viikon väliajoin pidettävässä yhdistyksen kokouksessa, joista toisen on oltava vuosikokous. Sääntöjen muuttamis- tai yhdistyksen purkautumisasiat on kokouskutsussa mainittava.

13 §
Yhdistyksen purkaminen

Jos yhdistys purkautuu tai lakkautetaan, sen omaisuus annetaan tekniikan museotoimintaa edistävään tarkoitukseen viimeisen yhdistyskokouksen päätöksen mukaisesti.
(Föreningens stadgar publiceras på svenska i nästa nummer.)

Edvard Wegelius jatkaa

Suomen Teknillinen Museoyhdistys ry:n vuosikokous pidettiin 18.4.1984 Tekniikan museossa Helsingissä. Hyväksytyin toimintasuunnitelman mukaan yhdistys rakentaa toimintansa seuraaville johtaville periaatteille:

Tekniikan museotoimen tarkoituksena on museon keinoin havainnollistaa tekniikkaa ja teollista toimintaa sekä niiden kehitystä ja tulevaisuuden mahdollisuuksia erityisesti Suomen oloissa. Vain tuntemalla tekniikkaa, sen perusteita, kehitystä ja vaikutuksia sekä toisaalta sen mahdollisuuksia ja rajoituksia ihminen voi oppia ohjaamaan ja käyttämään tekniikkaa entistä paremmin omaksi ja ympäristönsä parhaaksi. Tekniikan museoiden esinevalintaa, dokumentointia ja näyttöillepanoa ohjaavien periaatteiden tulee olla mieluummin laajoihin inhimillisiin näkökantoihin kytkeytyviä kuin pelkästään tekniikan kehitystä ja hyötyä esittäviä.

Yhdistyksen toiminnan painopistealueiksi alkaneella toimikaudella hyväksyttiin: 1. Yhdistyksen toiminnan ja edellytysten kehittäminen sille lankeavia tehtäviä vastaaviksi, 2. Tekniikan museotoimen keskinäisen yhteistyön kehittäminen sekä tekniikka-

kaa esittelevien museoiden saaminen mukaan tähän toimintaan, ja 3. Teknologisten ja yhteiskunnallisten tavoitteiden aatteellinen selvittäminen tekniikan museotoimen johtavien periaatteiden pohjalta.

Yhdistyksen puheenjohtajaksi valittiin uudelleen professori Edvard Wegelius ja varapuheenjohtajaksi kanslianeuvos Jaakko Liede. Muiksi johtokunnan jäseniksi valittiin ins. Kaj Borgström, prof. Osmo Hassi, FM Jorma Heinonen, rak.mest. Jaakko Heinonen (uusi), DI Heikki Hongisto (uusi), DI Bjarne Huldén, DI Ingmar Jaatinen, DI Veli-Vainö Juvonen, ins. Kai Mielck, prof. Teuvo Nortia, ins. Tauno Pero ja DI Tapio Suortti. Sihteerinä toimii FK Tuula Kuusisalo, rahavarain ja kirjanpidon hoitajana ekonomi Ville-Paavo Aitola sekä päätoimittajana VTM Matti Krank.

Päättynyt vuosi 1983 merkitsi askelta yhdistyksen itsenäistymisen tiellä: Oma julkaisu Tekniikan Waiheita alkoi ilmestyä, neljä numeroa, painoksen ollessa 1000 kpl. Lehti hyväksyttiin Suomen Aikakauslehtien Liiton jäseneksi sekä postin aikakauslehtiluetteloon. Yhdistys järjesti yhteistoiminnassa Suomen Museoliiton ja Tekniikan museon säätiön kanssa VII valtakunnalliset Tekniikan Museopäivät 20.—21.4. Tekniikan museossa Helsingissä. Teemana oli "Tieliikennekulttuuri". Maaliskuussa 30 yhdistyksen jäsentä teki onnistuneen museomatkan historialliseen Tallinnaan ja sen museoihin. Yhdistys hyväksyi käyttöönsä uuden tunnuksen, jonka pohjalta laaditaan mm. plaketti, jota voidaan jakaa tekniikan museotyössä ansioituneille henkilöille ja museoille.

Teollisuuden dokumentointi

-Tekniikan museopäivät 1984

Suomen Teknillinen Museoyhdistys järjestää yhteistoiminnassa Suomen Museoliiton ja Tekniikan museon säätiön kanssa VIII valtakunnalliset Tekniikan Museopäivät 5.—6. syyskuuta 1984 Tekniikan museossa Helsingissä. Päivien järjestelyyn osallistuu myös Tiedekeskussäätiö.

Päivillä pohditaan alustusten pohjalta tekniikan museon ja maakuntamuseoiden tehtävistä sekä vastuunjaosta teollisuuden museaaliseen tallentamiseen ja dokumentointiin liittyvissä kysymyksissä sekä yritetään löytää keinoja, joilla teollisuus ja elinkeinoelämä saataisiin nykyistä aktiivisemmin suhtautumaan museotyöhön. Tavoitteena on löytää vastaukset kysymyksiin kuka tallentaa, tutkii ja dokumentoi tekniikan ja teollisuuden esineistöä, menetelmiä ja miljöötä — miksi, miten ja missä? Päivillä käsitellään myös tekniikan museotoimen ja tiedekeskuksen välistä suhdetta.

Museopäivien ohjelma lähetetään Suomen Teknillisen Museoyhdistyksen jäsenille alkukesästä. Tiedusteluihin vastaa ja ohjelmia voi tilata: museonjohtaja Lea Väkeväinen tai amanuenssi Tuula Kuusisalo, Tekniikan museo, puh. 90-790 553.